

LINIES ESTRATÈGIQUES
DE LA FACULTAT DE FILOSOFIA I
LLETRES
(2018-2021)

Setembre de 2018

MISSIÓ I VISIÓ DE LA FACULTAT DE FILOSOFIA I LLETRES

MISSIÓ

Contribuir a desenvolupar en el si de la UAB els valors propis de les humanitats i de les ciències socials, en funció de les necessitats canviants de formació de les ciutadanes i els ciutadans del segon terç del s. XXI, amb l'objectiu de contribuir a afaiçonar persones de tarannà democràtic, amb compromís per acabar amb les discriminacions, amb voluntat de transformar la realitat i l'entorn, amb pensament crític, amb capacitat d'anàlisi, capaces de treballar en equip i d'expressar amb precisió les idees, hàbils en l'ús dels avenços tecnològics i disposades a revertir a la societat el coneixement adquirit.

VISIÓ

La Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB de 2021 és un centre compromès inequívocament en el govern de la universitat amb visió institucional; que afavoreix el sentiment de pertinença de la comunitat educativa; capdavanter i dinàmic en la renovació i en la programació d'estudis; implicat en formació de tipologia diversa adreçada a franges de població adulta de procedència heterogènia; líder en nombre d'estudiants; amb vocació internacional; que vetlla per la inserció laboral i social del seu estudiantat; referent en recerca, en la seva transferència i en la seva difusió, i que col·labora decididament amb la resta de centres en tots els àmbits de la seva competència.

A partir dels compromisos adquirits en el Programa Electoral l'Equip de Deganat ha prioritzat les següents línies estratègiques durant el període 2018-2021.

1. POTENCIAR EL SENTIMENT DE PERTINENÇA AL CENTRE

Acomplert el cinquantenari de la creació del centre, la **Facultat és en un moment delicat**. Han arribat els anys en què es jubilen les persones que van formar les primeres cohorts de professorat, persones amb un sentiment important de pertinença a la institució, profundament agraïdes a la universitat, a qui costa abandonar els llocs i les tasques en què han crescut professionalment.

Aquests sentiments es poden capgirar; de fet, ja hi ha indicis que ho evidencien. La grandària del centre; la diversitat d'estudis que s'hi ofereixen; la compartimentació gairebé estanca del professorat en departaments; la manca d'estabilització laboral del PDI (que s'allarga més enllà de la quarantena); la manca de reposició del PAS; les lògiques aspiracions de promoció (que s'acompleixen passada la cinquantena); la globalització i la internacionalització de la recerca (que aconsella la col·laboració amb equips menys locals i més transversals), la captació de talent investigador jove no format a la UAB (a través de programes aliens i propis); la manca d'un rejueniment adequat i constant de la plantilla estable; un pessimisme generalitzat sobre les boneses dels canvis en la docència i en la recerca; el problema endèmic de l'escassetat de finançament; la situació política immediata; tot plegat tendeix a allunyar els actors dels objectius comuns i ens aboca a concebre la facultat simplement com el lloc físic on dur a terme la nostra activitat.

Va desapareixent progressivament i imperceptible allò que podem anomenar 'sentiment de pertinença'. No són poques ni pocs els qui mostren indiferència envers el concepte, o bé pensen que és la institució la que els ha d'estar agraïda i no pas a l'inrevés. Cal fer-hi front amb projectes engrescadors que aglutinin ànims i voluntats. De fet, les acreditacions, que tant d'esforços i d'enuigs han representat per a tantes persones, han esdevingut *a fortiori* un cohesionant cabdal per fer-nos sentir participants d'un projecte únic; haver aconseguit sis títols amb progressió d'excel·lència ens situa en una posició privilegiada davant la resta de centres de la UAB i del SUC.

En aquest sentit l'Equip de Deganat té, doncs, quatre **objectius estratègics**:

1. Afavorir el sentiment de pertinença al centre.
2. Impulsar la participació de la comunitat del centre en els àmbits generals de reflexió i de decisió de la universitat.
3. Mostrar el potencial del centre en docència i recerca com a element aglutinador de la comunitat universitària.
4. Esdevenir el centre de referència quant a la programació cultural de la universitat.

Les **actuacions** conseqüents seran:

- Publicar i presentar el llibre d'història dels 50 anys de la facultat.
- Organitzar activitats complementàries de la docència i la recerca.
- Organitzar la III Setmana de la Recerca.

- Organitzar actes per commemorar aniversaris històrics relacionats amb l'activitat acadèmica de la facultat.
- Organitzar actes de caire acadèmic i/o ludicofestiu en relació amb les dates significatives del curs.
- Crear espais de trobada periòdica del personal del centre.

2. ASSEGURAR ELS PROCESSOS DE QUALITAT

Amb l'acreditació del Grau d'Humanitats el primer semestre de 2018 ha conclòs el procés d'acreditació de tots els títols de la facultat (29), excepte el Màster en Egiptologia i el CREOLE. A partir de la primavera de 2019 haurem d'iniciar una nova tanda d'acreditacions que afectarà a aquests dos primers títols de màster que no han estat mai acreditats. Després, el calendari dependrà de si el Centre es troba en condicions de certificar el SGIQ al llarg de 2019 o bé cal esperar i seguir amb l'acreditació al novembre de 2019 dels màsters acreditats l'any 2015.

Per una banda, els processos d'acreditació han posat de manifest una sèrie de punts dèbils generals del centre, més enllà dels que afecten a cada títol en particular. Són:

- Coneixement insuficient i desconfiança generalitzada entre els membres del Centre en els processos associats a la qualitat.
- Una mitjana de la taxa d'abandonament entre 8 i 10 punts percentuals superior a la mitjana del SUC i entre 9 i 11 punts percentuals superior a la mitjana UAB.
- Una taxa de graduació molt baixa.
- Manca de resultats significatius sobre l'actuació docent del professorat (enquestes).
- Manca d'actuacions de formació a mida del professorat, impulsades per la facultat.

Les dades sobre l'abandonament són les següents (font: vicerectorat de Programació d'Estudis i Qualitat. Novembre de 2017)

	2009-10		2010-11		2011-12		2012-13		2013-14		2014-15		2015-16	
Estudi	Cohort	Taxa	Cohort	Taxa	Cohort	Taxa	Cohort	Taxa	Cohort	Taxa	Cohort	Taxa	Cohort	Taxa
Anglès/Espanyol	26	46%	34	32%	33	27%	32	31%	36	19%	34	18%	31	16%
Anglès/Clàssiques	5	20%	17	76%	27	56%	32	56%	21	71%	14	50%	21	57%
Anglès/Català	9	44%	33	45%	30	40%	29	52%	30	63%	29	48%	27	41%
Espanyol/Clàssiques	4	100%	7	86%	15	40%	5	20%	9	56%	5	20%	2	50%
Català/Espanyol	11	45%	33	36%	26	46%	22	36	12	25%	16	31%	13	15%
Català /Clàssiques	2	50%	3	33%	6	17%	2	0%	4	25%	6	17%	0	
Geografia i OT	71	30%	112	37%	124	44%	99	30%	53	32%	53	26%	48	23%
Història	123	19%	144	19%	159	23	149	23%	132	17%	113	16%	114	14%
Antropologia	83	34%	76	26%	79	28%	80	21%	82	16%	77	22%	75	19%
LI i L Espanyoles	35	34%	69	22%	60	30%	60	15%	27	22%	25	20%	55	29%
LI i L Catalanes	12	8%	43	28%	28	25%	16	25%	12	25%	10	20%	14	36%
Filosofia	67	28%	91	24%	82	38%	47	36%	58	31%	56	30%	45	24%
Estudis Anglesos	80	23%	76	16%	80	19%	78	27%	78	17%	73	21%	76	24%
Estudis Clàssics	21	33%	13	46%	23	35%	25	44%	23	35%	26	19%	17	18%

Arqueologia	80	24%	86	19%	83	22%	82	11%	78	14%	80	18%	74	26%
Musicologia	78	19%	79	15%	67	24%	60	17%	60	35%	54	30%	63	27%
Història de l'Art	107	30%	111	29%	107	32%	108	27%	74	34%	44	18%	46	20%
Humanitats	61	30%	95	39%	81	51%	76	43%	54	44%	49	31%	49	37%
Estudis Francesos			23	30%	37	73%	20	55%	15	60%	13	31%	12	58%
Anglès/Francès			30	33%	35	34%	32	16%	12	50%	33	33%	32	44%
Francès/Espanyol			13	38%	25	60%	18	33%	12	50%	7	57%	13	31%
Francès/Clàssiques			1	0%	4	50%	0	0	0	0	1	0%	0	0
Francès/Català			6	67%	6	67%	4	0%	1	100%	3	33%	0	0
Totals	875	27,4%	1195	28,1	1217	34,2%	1076	27,7	883	28,8%	821	24%	827	25,8%

Les dades de graduació (xifres absolutes) i taxes de rendiment i èxit en % són les següents (font: vicerectorat de Programació d'Estudis i Qualitat. Novembre de 2017)

Taxes de graduació, de rendiment i èxit dels graus

G (graduació) = titulats en 4 anys + titulats en 5 anys / matriculats en la cohort inicial

R (rendiment) = crèdits superats / matriculats

E (èxit) = crèdits superats / presentats

	2011-12			2012-13			2013-14			2014-15			2015-16			2016-17		
Estudi	G	R	E	G	R	E	G	R	E	G	R	E	G	R	E	G	R	E
Anglès/Espanyol	42	70,2	76,0	48	75,7	82,2	79,9	87,2		83,0	88,5		81,8	86,9		85,0	87,1	
Anglès/Clàssiques	18	50,3	67,2	28	50,9	66,1	59,0	76,2		73,3	92,0		66,8	78,4		67,0	83,1	
Anglès/Català	43	61,4	76,5	41	64,5	77,6	66,3	78,6		67,6	77,2		64,2	80,9		67,6	85,1	
Català/Espanyol	30	56,9	75,6	44	66,6	76,5	75,0	84,7		81,3	91,0		83,9	90,3		81,1	91,4	
Geografia i OT	26	61,2	85,6	45	71,9	88,5	74,7	89,0		74,4	88,6		77,5	90,8		73,3	89,2	
Geografia i OT Xarxa	26	61,2	85,6	45	71,9	88,5	74,7	89,0		74,4	88,6		77,5	90,8		73,3	89,2	
Història	51	78,1	89,3	53	82,1	91,7	81,9	92,2		81,8	91,0		84,2	92,6				
Antropologia	53	81,6	95,1	56	86,0	95,4	87,5	95,9		87,2	96,0		87,3	97,0		87,8	97,4	
LI i L Espanyoles	29	65,1	80,5	52	76,1	86,2	78,4	86,0		78,9	86,7		76,7	86,7		76,1	87,3	
LI i L Catalanes	32	72,6	83,3	50	73,5	83,4	79,7	89,6		79,5	91,3		72,4	91,4		70,9	89,7	
Filosofia	37	77,9	90,7	39	80,5	91,3	85,9	94,8		84,1	94,5		80,3	93,7		79,8	93,7	
Estudis Anglesos	54	71,7	80,0	47	77,9	84,7	76,9	82,4		75,5	83,4		78,3	85,7		76,0	82,1	
Estudis Clàssics	43	75,1	79,0	43	73,2	85,2	78,7	87,6		80,8	90,1		78,0	89,8		75,0	87,4	
Arqueologia	64	82,3	92,8	66	87,3	92,9	86,7	94,2		84,2	93,3		83,2	92,1		85,5	94,0	
Musicologia	52	77,5	89,8	63	86,8	94,6	83,4	92,5		83,7	90,7		82,5	91,4		79,3	89,9	
Història de l'Art	41	72,5	83,4	52	76,2	85,0	80,7	88,5		85,8	93,1		83,9	93,4		77,3	90,3	
Humanitats	23	79,0		38	68,0	81,9	73,5	85,8		76,3	88,7		74,7	87,2		79,1	90,3	
Francesos	17	48,7	76,2	18	65,3	83,9	74,9	84,7		69,2	86,6		68,9	85,2		70,1	87,5	
Anglès/Francès	33	64,6	75,5	36	73,9	82,4	70,9	79,6		70,5	81,2		80,0	87,6		80,4	86,5	

D'altra banda, el centre, per la seva magnitud, no pot fer front de manera serena i tranquil·la a un procés permanent d'acreditació de títols i processos docents. Si d'acord amb el plan d'AQU-Catalunya anem cap a un model d'acreditació dels centres (que eliminaria els feixucs processos de verificació de cada títol particular de nova programació), ens caldrà tenir ben treballats els processos esmentats.

En aquest sentit l'Equip de Deganat té, doncs, dos **objectius**:

1. Implantar mesures que millorin la qualitat docent del centre en funció dels punts febles detectats en el procés d'acreditació.
2. Fer el seguiment i la revisió dels processos de qualitat SIGQ i impulsar les accions que se'n derivin.

Les **actuacions** conseqüents seran:

- Certificar, a proposta de l'Equip de Govern i d'AQU-Catalunya, el Sistema de Garantia Intern de Qualitat (SGIQ) per tal d'acreditar-nos com a centre i guanyar autonomia en la proposta de programació de nous títols.
- Revisar el Pla d'Acció Tutorial del centre (PAT).
- Fer un estudi de l'abandonament de les titulacions de grau de la facultat i establir mesures per pal·liar-lo.
- Dissenyar accions per afavorir la participació dels estudiants en les enquestes de qualitat docent.
- Incrementar la formació a mida adreçada al professorat.
- Assentar les actuacions referides als TFE i a les PE, endegades en el trienni anterior.
- Incrementar la formació dels estudiants per a l'ocupabilitat.
- Impulsar el programa de Pràctiques Internacionals a través del Programa Erasmus+.

3. REVISIÓ I NOVA PROGRAMACIÓ DE MÀSTER I POTS GRAU

La programació d'estudis de màster és cabdal en l'estructura docent d'una universitat i d'una facultat que es vol internacional, ja que és l'aparador per captar estudiants procedents d'altres universitats, estatals, europees o d'altres regions del món.

En aquest moments la programació de màsters és un dels **punts més dèbils** de la facultat.

La normativa de la DGU i la seva adaptació per la UAB diu:

1. Un centre no pot programar **cap màster nou si no té una eficiència igual o superior al 80%** [nombre de màsters eficients (≥ 20 matriculats) respecte al nombre total de màsters oferts pel centre] o **si no en desprograma o en substitueix un altre**. Per al càlcul de l'eficiència del centre no es prenen en consideració: a) tots aquells estudis interuniversitaris que no coordina la pròpia universitat; b) tots aquells estudis que, per conveni, tenen places adjudicades inferiors a 20 (Erasmus Mundus, interuniversitaris, etc); i c) les titulacions que es preveu extingir el mateix curs.
2. Quan en el curs acadèmic anterior un màster tingui un **accés inferior a 15 estudiants** per al curs següent s'hauran de prendre mesures correctores d'acord amb el centre: desprogramació de mòduls optatius, **programació biennal, reformulació del màster, desprogramació i/o substitució** per una altra proposta.
3. Si el nombre d'estudiants que accedeixen a un màster és inferior a 15, el màster podrà sortir a programació el curs següent **si i només si** es dóna alguna d'aquestes circumstàncies: a) el màster és **una via única** d'accés a un doctorat que acrediti una trajectòria de qualitat, b) el màster és únic en el seu àmbit i c) el màster és interuniversitari o Erasmus Mundus.

Aquesta excepció, però, no deixa d'afectar la taxa d'eficiència, en la mesura que és una norma interna UAB.

Les xifres de matriculació a data 10/10/2017 eren les següents:

Estudi	Estudiants matriculats de nou ingrés				
	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Antropologia Social i Cultural / Social and Cultural Anthropology			5	6	0
Història Contemporània	25	17	23	24	15
Musicologia, Educació Musical i Interpretació de la Música Antiga	35	41	49	38	25
Prehistòria, Antiguitat i Edat Mitjana	24	28	32	18	24
Estudis Anglesos Avançats / Advanced English Studies	16	14	29	23	20
Literatura Comparada: Estudis Literaris i Culturals	19	18	20	19	31
Estudis Territorials i de la Població	22	18	13	21	16
Estudis Avançats de Llengua i Literatura Catalanes	23	15	9	13	8
Filosofia aplicada					5
Francès llengua estrangera i diversitat lingüística					5
Geoinformació					24
Llengua Espanyola, Literatura Hispànica i Espanyol com a L.I.E.	44	36	58	61	46
Anàlisi i Gestió del Patrimoni Artístic	20	16	27	36	18
Antropologia: Recerca Avançada i Intervenció Social	23	17	19	25	26
Estudis Teatral	16	14	26	32	17
Egiptologia			21	0	12
TOTAL	267	234	326	310	292

L'índex d'eficiència el curs 2016/2017 era del 73%. **El del curs 2017/2018 ha estat del 53,3%**

La previsió actual de matrícula per al curs 2018/2019 no fa pensar en una millora de la situació.

	Places ofertes	Preinscrits	Pendents Resolució	Admesos	Denegats	Llista d'espera
Antropologia SC	5	12	0	9	2	
Antropologia Recerca	35	32	2	23	7	
Egiptologia	NO TE ACCÉS PER AQUEST CURS 2018-2019					
Estudis Anglesos Avançats	25	56	10	31	15	
Estudis Avançats Catalana	25	8	0	8	0	
Estudis Teatral	40	39	7	31	1	
Estudis Territorials	25	27	0	26	1	
Filosofia Aplicada	20	14	1	13	0	
Francès Llengua Estrangera	25	13	1	12	0	
Geoinformació	20	38	0	32	0	6
Historia Contemporània	30	26	3	22	1	
Literatura Comparada	50	110	12	39	59	
Llengua Espanyola	50	202	15	53	134	
Musicologia (Interpretació)	25	15	12	2	1	

Musicologia (Recerca)	35	14	3	11	0	
Anàlisi i Gestió Patrimoni	25	34	5	15	14	
PPCEL	20	24	4	18	2	
Prehistòria, Antiguitat i EM	25	12	5	7	0	
TOTAL	480	676	80	352	237	

Si tot l'alumnat admès es matriculés, l'índex d'eficiència minvaria fins al 46,6%.

Aquesta situació no és sostenible, perquè impedeix directament tota nova programació. El Deganat té damunt la taula diverses propostes de nous màsters aturades, una de les quals ja aprovada per la CAA.

D'altra banda, hi ha màsters que l'estudiant –si més no, el procedent de fora de la UAB- pot percebre com a més generalistes que els propis graus, la qual cosa va en contra de l'especialització que han de procurar els estudis de postgrau.

És per això que cal reflexionar sobre la funció de la formació de postgrau en el nostre centre i endegar **actuacions consensuades** que passen, si més no, per:

- Revisar/reverificar/suprimir els títols amb poca matrícula sostinguda.
- Participar en la programació coordinada per altres universitats.
- Bianualitzar la programació dels títols amb poca demanda.
- Estudiar el canvi de torn d'alguns màsters.
- Impulsar la programació de formació continuada depenent de la facultat.

4. REVISIÓ I NOVA PROGRAMACIÓ DE GRAUS

En el darrer trienni la facultat ha revisat amb profunditat una part de l'oferta de títols de grau que ofereix, la qual cosa s'ha concretat en:

- La supressió de quatre títols filològics combinats de difícil acreditació per la manca de sol·licituds d'entrada i les taxes acadèmiques associades (abandonament, graduació, rendiment i èxit).
- La substitució de dos títols existents (240 ECTS) per propostes renovades (Ciències de l'Antiguitat i Geografia, Medi Ambient i Planificació Territorial).
- La proposta de creació de tres nous títols (180 ECTS) amb resultat divers (Globalització i Sostenibilitat, Estudis de Gènere, *Bachelor in History, Politics and Economics*) i la participació en un títol organitzat per l'Escola d'Enginyeria (Gestió de Ciutats Intel·ligents i Sostenibles).

Des del punt de vista de l'interès generat entre l'alumnat de nou accés l'operació s'està mostrant exitosa, malgrat les dificultats que s'han hagut de superar –i encara s'han de superar- quant a la seva verificació. La matrícula d'estudiants de nou accés (2018-2019) n'és una evidència.

Les xifres d'accés a la demanda pròpia i als estudis d'altres universitats mostra l'existència d'un nínxol cada vegada més gran d'estudiants interessats per ofertes més transversals i no tant específiques. En són una mostra l'augment d'estudiants assignats en primera preferència al títol d'Humanitats (UAB), Estudis de Gènere (UAB) o Ciències de l'Antiguitat (UAB); o a títols com

Filosofia, Política i Economia (UAB-UPF-UCIII- UAM) o els *Global Studies* i el Grau Obert (UPF); o a dobles títols.

Per això és necessari:

- Substituir, si cal, títols amb poca demanda per altres renovats del mateix àmbit.
- Aprofundir en l'oferta de noves titulacions de caràcter intra- i interfacultatiu.
- Revisar –i, si cal, modificar- les memòries dels títols que mostren una certa saturació i/o davallada sostinguda de la demanda.

Les actuacions concretes en aquest àmbit seran:

- Reverificar el títol “Estudis Francesos” (2020-2021).
- Reverificar el títol “Estudis de Llengua i Literatura Catalanes” (2020-2021).
- Programar el títol interfacultatiu “Estudis Globals i Culturals de les grans regions del món” amb la FTI (2020-2021).
- Revisar els plans d'estudis dels graus filològics combinats (2021-2022), sobretot pel que fa a l'oferta d'optativitat.
- Programar un títol interfacultatiu en “Humanitats i Ciències”.
- Estudiar i, si cal, programar nous estudis de grau combinats entre els estudis existents actualment a la facultat (2021-2022).
- Programar, si escau, dobles títols intra- o interacultatius, preferentment amb les facultats de ciències socials i humanitats.

5. IMPULSAR LA PROMOCIÓ DEL CENTRE I DELS SEUS ESTUDIS

Sense deixar de banda la revisió de l'oferta de graus i de màsters amb l'objectiu d'adequar-los a les noves necessitats de formació de l'estudiantat, cal ser conscients que la promoció té un paper cabdal en la visualització externa dels estudis. Els objectius de la promoció són únics, mentre que les accions s'han de diversificar segons les necessitats de cadascun dels graus. Tenint en compte aquest doble pla d'anàlisi, ens cal:

- Dissenyar i endegar accions de promoció continuada i específica a secundària dels estudis més afectats per la davallada de matrícula, en col·laboració amb l'ICE (Programa ARGÓ) i l'Àrea de Comunicació i Promoció i vetllar i facilitar la promoció de la resta de l'oferta.
- Reforçar les accions de promoció dels màsters adreçades als estudiants dels darrers cursos de grau
- Ajustar i desenvolupar la web de la facultat segons les necessitats de promoció dels graus i màsters, la difusió de la recerca i la transferència del coneixement, a partir de les activitats de la nostra Facultat.
- Consolidar i incrementar la presència de la facultat en les xarxes socials.

6. ECONOMIA I INFRAESTRUCTURES

Després d'haver dut a terme actuacions rellevants gràcies a les convocatòries recuperades per a renovació de Laboratoris i altres espais Docents dels dos darrers cursos i d'algunes inversions

importants amb el pressupost de funcionament de la facultat (remodelació de l'aula 502 i de la Sala de Graus), hi ha algunes reflexions i accions que caldrà plantejar-se en el futur immediat, tant pel que fa a l'economia com a les infraestructures.

- Elaborar i aprovar un nou model de distribució del pressupost del centre als departaments en funció del nou model de distribució del pressupost de funcionament de la universitat.
- Liderar i dotar de contingut el FabLivingLab d'Humanitats Digitals que s'instal·larà en un espai alliberat de la Sala de Revistes de la facultat.
- Elaborar un pla triennal d'actuació que prioritzi les actuacions de manteniment i millora de les infraestructures docents de la facultat (aules i infraestructura docent).
- Equipar alguns espais amb infraestructura i tecnologia punta.
- Elaborar un estudi de la distribució i l'ús dels espais de la facultat.

Equip de Deganat

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès) a 20 de juliol de 2018